AANVULLEND ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
MILIEU-EFFECTRAPPORT
UITBREIDING STORTPLAATS NAUERNA

187-68

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Aanvullend

Aanvullend advies voor richtlijnen milieu-effectrapport
uitbreiding stortplaats "Nauerna" / Commissie voor de
Milieu-effectrapportage. - Utrecht : Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
ISBN 90-71887-98-7
SISO 614.62 UDC 504.064.2:628.472
Trefw.: milieu-effectrapportage ; vuilstortplaatsen

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van
Gedeputeerde Staten
van Noord-Holland,
Dreef 3
Postbus 123
2000 MD HAARLEM

Aan Rijkswaterstaat
directie Noord-Holland,
Florapark 9
Postbus 3119
2001 DC HAARLEM

Aan de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordening en Milieubeheer,
Postbus 20951
2500 EZ 's-GRAVENHAGE

uw kenmerk
2B/180

uw brief
12 september 1988

ons kenmerk
U616-88/Od/mh/187-69

utrecht,
12 september 1988

onderwerp
Aanvullend richtlijnenadvies
MER Uitbreiding stortplaats
Nauerna

Met bovengenoemde brief stelde U de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid aanvullend advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming inzake de uitbreiding van de stortplaats Nauerna.

Hierbij bied ik U het advies aan van de Commissie, overeenkomstig artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Voor de inhoud van het advies verwijs ik kortheidshalve naar de samenvatting, waarin de belangrijkste aandachtspunten uit het advies bijeen zijn gebracht in overeenstemming met de onderwerpen, die volgens de Wabm tenminste in een MER zullen moeten worden behandeld.

Daarnaast vraag ik Uw aandacht voor het volgende:

1. Flexibiliteit bij het acceptatiebeleid
   Bij het (verdere) gebruik van de stortplaats kan de flexibiliteit van het acceptatiebeleid voor chemische afvalstoffen verschillend zijn.
   Een beperkte flexibiliteit heeft als consequentie, dat de voorzieningen en maatregelen op de stortplaats zijn of worden toegesneden op de te storten afvalstoffen en hun fysische en chemische eigenschappen. Aangezien een deel van deze voorzieningen al wordt aangelegd in de inrichtingsfase, heeft een beperkte flexibiliteit als voorwaarde, dat al vóór de inrichtingsfase volkomen duidelijk is, welke randvoorwaarden zullen worden gesteld bij de toelating van afvalstoffen (acceptatie) en wat de eigenschappen van de toe te laten stoffen zijn. Als bij een beperkte flexibiliteit onduidelijkheid blijft bestaan over de randvoorwaarden voor (chemische) afvalstoffen of over hun eigenschappen, dan is de kans groot, dat tijdens, dan wel na het gebruik van de stortplaats moet worden geconcludeerd, dat deze ongeschikt is c.q. was voor de stort van bepaalde chemische afvalstoffen.

Secretariaat : Mariaplaats 3[II], 3511 LH Utrecht, Telefoon 030 - 33 14 43
Correspondentieadres : Postbus 2345, 3500 GH Utrecht, Telefax 030 - 33 12 95

Onzekerheden over de te accepteren afvalstoffen of belangrijke leemten in de wetenschappelijke kennis over de eigenschappen van deze afvalstoffen behoeven minder problematisch te zijn, indien bij de aanleg van voorzieningen rekening wordt gehouden met een grote flexibiliteit. In de praktijk zal dit betekenen, dat in (delen van) de uitbreiding van de stortplaats Nauerna voorzieningen zouden moeten worden aangelegd die vergelijkbaar zijn met het voorzieningenniveau van bijvoorbeeld de C_2-deponie op de Maasvlakte.

2. Eindbestemming stortplaats
In haar aanbiedingsbrief bij het eerdere advies voor richtlijnen voor het MER Nauerna is al gewezen op het grote belang dat de Commissie hecht aan duidelijkheid rond de eindbestemming van de stortplaats. Nu de stort van chemisch afval duidelijk onderdeel uitmaakt van de voorgenomen activiteit, is het van nog groter belang om op korte termijn deze eindbestemming vast te leggen. Een aantal te treffen voorzieningen alsmede de wijze van bedrijfsvoering op de stortplaats hangen hier nauw mee samen.

De Commissie hoopt ook met dit aanvullend advies een constructieve bijdrage te leveren aan de richtlijnen. Zij zal gaarne vernemen op welke wijze U gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Ir. K.H. Veldhuis,

Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
uitbreiding stortplaats Nauerna.

AANVULLEND ADVIES VOOR RICHTLIJNEN MILIEU-
EFFECTRAPPORT UITBREIDING STORTPLAATS NAUERNA

Aanvullend advies op grond van artikel 4ln, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) voor de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport Uitbreiding stortplaats Nauerna ten behoeve van de besluitvorming over de mogelijke uitbreiding van de stortplaats Nauerna (gemeente Zaandstad).

Uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, Rijkswaterstaat directie Noord-Holland en aan de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

de werkgroep m.e.r. stortplaats Nauerna,

de secretaris,
drs. M. Odijk,
voor deze,

drs. M. Buitenkamp

de voorzitter,

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 12 september 1988

INHOUDSOPGAVE

		Pagina
1.	INLEIDING	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	PROBLEEMSTELLING EN DOEL	5
4.	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN	6
	4.1 Aard en omvang van de afvalstromen	6
	4.2 Aanleg en inrichting van de uitbreiding	7
	4.3 Gebruik en beheer van de stortplaats	7
	4.4 Eindafwerking en nazorg	8
5.	TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	9
6.	BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	10
7.	LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE ACHTERAF	11

BIJLAGEN

1. Aankondiging van de ter visie legging van de aanvullende startnotitie in Staatscourant nr. 144 van donderdag 28 juli 1988.

2. Brief van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland d.d. 26 juli 1988 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld aanvullend advies uit te brengen.

3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.

4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1. INLEIDING

De hoofdingenieur-directeur van de provinciale Waterstaat van Noord-Holland heeft het voornemen om de regionale grofvuilstortplaats "Nauerna" uit te breiden met een stortoppervlakte van ca. 25 ha tot een totaal van ca. 70 ha. Met het oog hierop zijn of zullen worden aangevraagd:

- een vergunning op grond van de Afvalstoffenwet (AW) voor deze uitbreiding
- een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO), die zowel de huidige stortplaats als de uitbreiding zal moeten omvatten [1]
- een ontheffing van het stortverbod krachtens artikel 31 van de Wet chemische afvalstoffen (WCA). De aanvraag hiervoor is nog niet ingediend. Naar verwachting zal deze in ieder geval de categorieën chemisch afval omvatten, waarvoor ook voor de bestaande stortplaats een WCA-ontheffing is aangevraagd: *verontreinigde grond* en *arseenhoudend drinkwaterslib.*
  Aangezien ook sprake is van stort van *asbesthoudend afval* en van het onder het regiem van de WCA brengen van de stort van *vliegas,* en omdat op dit moment niet is vastgelegd voor welke chemische afvalstoffen de nieuwe WCA-ontheffing zal worden aangevraagd, heeft de Commissie aan de stort van deze stoffen in dit aanvullend advies ook expliciet aandacht besteed.

Bij de besluitvorming over de aanvragen van deze vergunningen en ontheffing wordt milieu-effectrapportage (m.e.r.) toegepast. Hierbij is de hoofdingenieur-directeur van de provinciale Waterstaat initiatiefnemer; het bevoegd gezag wordt gevormd door

- Gedeputeerde Staten van Noord-Holland (AW-vergunning)
- de Minister van Verkeer en Waterstaat, voor deze: Rijkswaterstaat, directie Noord-Holland (WVO-vergunning)
- de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (WCA-ontheffing).

Op grond van de coördinatieregeling zoals beschreven in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) treedt het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland als coördinerend bevoegd gezag op.

Van 9 mei tot en met 8 juni 1988 heeft een startnotitie ter inzage gelegen, waarin de besluiten over de beide vergunningaanvragen (AW-vergunning en WVO-vergunning) als m.e.r.-plichtig werden beschreven. De

---

1 Voor de huidige stortplaats zijn een AW-vergunning en een WVO-vergunning ontleend; daarnaast is onlangs een WCA-ontheffing toegekend en loopt een aanvrage-procedure voor een tweede WCA-ontheffing. De toegekende ontheffing betreft de stort van verontreinigde grond met o.a. chroom(VI)-, cyanide- en polycyclische aromatische koolwaterstofverbindingen. De aangevraagde ontheffing betreft de stort van arseenhoudend drinkwaterslib.

Commissie voor de milieu-effectrapportage bracht op 13 juli een advies voor richtlijnen uit voor een op te stellen milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van deze besluitvorming. Nu het MER ook zal worden gebruikt voor de besluitvorming over een aanvrage voor ontheffing ex WCA, is een aanvullende startnotitie ter inzage gelegd.

De bekendmaking van de start van de aanvullende m.e.r.-procedure vond plaats in de Staatscourant van donderdag 28 juli 1988 (bijlage 1). De aanvullende startnotitie lag vanaf 29 juli tot en met 28 augustus 1988 ter inzage.
Per brief van 26 juli 1988 (bijlage 2) stelden Gedeputeerde Staten van Noord-Holland de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid advies uit te brengen over de richtlijnen voor het door de initiatiefnemer op te stellen MER.

Dit advies voor richtlijnen is opgesteld door dezelfde werkgroep uit de Commissie voor de milieu-effectrapportage, die eerder advies uitbracht over de richtlijnen voor het MER ten behoeve van de uitbreiding van de stortplaats Nauerna. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd. Naar aanleiding van een concept van het aanvullend advies van de Commissie vond op 29 augustus 1988 een gedachtenwisseling plaats tussen delegaties van de Commissie, van het bevoegd gezag en van de initiatiefnemer.

De Commissie beoogt met beide adviezen voor richtlijnen de milieu-aspecten af te bakenen van de voorgenomen uitbreiding van de stortplaats Nauerna, van het beheer van en de nazorg bij de stortplaats en op die manier de gewenste inhoud aan te geven van de richtlijnen voor het MER. Bij de opstelling van haar aanvullend advies heeft de Commissie de ontvangen opmerkingen die schriftelijk (bijlage 4) werden aangeleverd in beschouwing genomen. Voor zover deze reacties betrekking hebben op de milieu-aspecten van het voornemen, zijn zij in het advies verwerkt.

Het advies is samengesteld in volgorde van onderwerpen, die een MER ten minste moet bevatten volgens artikel 41j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Hoofdstuk 2 bevat een samenvatting van de belangrijkste onderdelen van dit advies.

2. SAMENVATTING

Dit advies moet worden gelezen als aanvulling op het eerdere advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport "uitbreiding stortplaats Nauerna". Het richt zich speciaal op de eventuele *stort van chemisch afval.*

Hoofdstuk 3 van het advies betreft probleemstelling en doel. De Commissie vraagt hierin om in het MER een inventarisatie van de chemische afvalstromen binnen de provincie op te nemen en de achtergronden weer te geven van de chemische afvalstoffen die in Nauerna zouden worden gestort: *ontstaanswijze en motieven om in Nauerna te storten.*

Hoofdstuk 4 richt zich op de voorgenomen activiteit en de alternatieven. Het advies vraagt om voor die stoffen in de te storten afvalcategorieën, waarvan duidelijke milieuschade kan worden verwacht, aan te geven wat de *actuele kennis over het gedrag in het milieu* (zoals uitloogbaarheid en mobiliteit) is. Aan de hand van prognoses van *hoeveelheden* moet een helder overzicht worden gegeven van alle afvalstromen naar Nauerna volgens het voornemen en volgens alternatieven.
Naarmate de schadelijkheid voor het milieu van de te storten chemische afvalstoffen toeneemt zal het voorzieningenniveau in het *meest milieuvriendelijke alternatief* steeds meer parallellen (moeten) gaan vertonen met dat van de C_2-deponie[2] of daarmee vergelijkbare stortplaatsen.
De Commissie vraagt een inrichtingsalternatief uit te werken, waarbij stortvoorzieningen, maar eventueel ook afwatering, afvalwaterbehandeling en monitoring *per compartiment* worden aangepast aan de ter plekke te storten soort afval.
Ook moet worden aangegeven, wat voor *mitigerende maatregelen* mogelijk zijn, indien de optredende milieuschade groter blijkt dan nu wordt voorzien, en wie verantwoordelijk is voor het treffen van zulke maatregelen.

Hoofdstuk 5 gaat in op genomen en te nemen besluiten. Naast de randvoorwaarden, die worden gesteld door het landelijk en provinciaal beleid moet het MER een duidelijk overzicht bevatten van de *besluiten en afspraken* die tot nu toe rond de stortplaats Nauerna zijn genomen respectievelijk gemaakt. De *status van de plannen* (op korte of middellange termijn) voor stort van asbesthoudend afval en vliegas - en wellicht nog ander chemisch afval - moet worden aangegeven.

---

2 De deponie voor chemisch afval uit de zg. C_2-klasse (niet verwerkbaar chemisch afval) op de Maasvlakte.

Hoofdstuk 6 betreft milieu-effecten. In het MER moet meer aandacht komen voor de kans op *calamiteiten* en *betrouwbaarheid* van voorzieningen. *Gezondheidsrisico's* moeten worden belicht.

Bij het hoofdstuk 'leemten in kennis' (hfdst. 7) wordt erop gewezen, dat het *voorzieningenniveau* op de stortplaats hoger zal moeten zijn, naarmate er minder kennis is over de eigenschappen van de stoffen die er worden gestort.

3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Een milieu-effectrapport bevat ten minste "een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd" (art. 41j, lid 1, sub a van de Wabm).

Het MER dient de achtergrond weer te geven van de problematiek van chemische afvalstoffen; het moet aangeven, wanneer chemisch afval (partieel) wordt verwerkt, wanneer tijdelijke en wanneer definitieve opslag plaatsvindt. Een en ander in het licht van het provinciaal beleid en de rol, die de stortplaats Nauerna daarin vervult en kan vervullen binnen dit beleid.
Het dient een inventarisatie te bevatten van omvang en de aard van de stromen chemische afvalstoffen, die binnen de provincie Noord-Holland ontstaan en die binnen de provincie moeten worden verwerkt. Hierbij dient rekening te worden gehouden met een verdere verscherping van het landelijk beleid ten aanzien van (chemische) afvalstoffen, waardoor export van afval naar andere landen geen reële verwijderingsmogelijkheid meer vormt.

Het MER dient zo concreet mogelijk aan te geven, bij welke gevallen van bodemverontreiniging transport van *verontreinigde grond* naar de stortplaats Nauerna wordt of kan worden overwogen. Voorzover dat op dit moment bekend is, kan hierbij worden vermeld, om welke bodemsaneringslokaties het gaat, welke activiteiten daar in het verleden hebben plaatsgevonden en welke chemische verontreinigingen deze activiteiten met zich meebrachten. Aangegeven moet worden, of ook verontreinigde grond van andere typen bodemsaneringsprojecten in Nauerna zal kunnen worden geaccepteerd en zo ja, om welke typen bodemsaneringslokaties het dan zou kunnen gaan.

Van het probleem van het *arseenhoudend drinkwaterslib* moet in het MER de achtergrond worden geschetst. Daarbij moet duidelijk worden, of het voornemen alleen het slib betreft uit de drinkwaterzuiveringsinstallatie Leiduin van de gemeente Amsterdam, dan wel of ook drinkwaterslib van andere Noord-Hollandse waterleidinginstallaties zou kunnen worden aanvaard op de stortplaats. Ook moet worden beschreven, welke verwachtingen bestaan ten aanzien van kwaliteitsveranderingen bij het betreffende slib.

Indien inderdaad wordt overwogen om *asbesthoudend afval* te storten op de lokatie Nauerna, zou het MER moeten aangeven, wat de achtergrond van deze overwegingen is. Eventueel zouden in het MER twee alternatieven kunnen worden uitgewerkt voor de stort van asbesthoudend afval binnen de provincie: voortzetting van de stort van dergelijk afval in Velsen en verplaatsing van de stort naar Nauerna.

Indien wordt overwogen om *vliegas* te storten op de lokatie Nauerna, dan zou het nuttig zijn om in het MER ook de achtergronden van deze overwegingen te geven. Daarbij moet duidelijk zijn, wat de regionale herkomst

is van de betreffende vliegas en of het vliegas betreft uit afvalverbrandingsinstallaties of (ook) uit kolencentrales.

Indien wordt overwogen om andere chemische afvalstoffen op de stortplaats Nauerna te storten, bijvoorbeeld verontreinigde baggerspecie, dan zou het MER ook hiervan achtergronden moeten schetsen.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN

Een milieu-effectrapport bevat ten minste "een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen" (Wabm, artikel 41j, lid 1, sub b). "Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief, waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast" (Wabm, artikel 41j, lid 3).

4.1 Aard en omvang van de afvalstromen

Voor elk van de categorieën chemisch afval zal moeten worden aangegeven, om welke hoeveelheden het jaarlijks gemiddeld gaat (in gewichts- en volume-eenheden bij een gespecificeerd drogestofgehalte) en in hoeverre de jaarlijkse hoeveelheid hiervan zal kunnen (mogen) afwijken. Ook moet duidelijk worden, of de aanvoer van het afval zich zal concentreren in bepaalde seizoenen of maanden van het jaar, dan wel of er sprake is van een continue aanvoer.

De chemische samenstelling (concentraties verschillende stoffen) van de verschillende categorieën chemisch afval zal zo goed mogelijk in het MER moeten worden aangegeven. Stoffen, die door hun gedrag in het milieu en/of door de hoeveelheden waarin zij op de stortplaats zullen (kunnen) komen potentiële veroorzakers van milieuproblemen kunnen vormen, verdienen de speciale aandacht. Daarvan dient een overzicht te worden gegeven van de huidige wetenschappelijke kennis ("state-of-the-art") over eigenschappen en gedrag van de genoemde stoffen. Minimaal moeten daarbij aan de orde komen:

- deeltjesgrootte
- drogestofgehalte
- uitloogbaarheid
- mobiliteit in water, bodem en lucht buiten de stortplaats
- persistentie
- mobiliteit in voedselketens
- toxiciteit
- carcinogene, teratogene en mutagene eigenschappen
- radioactiviteit.

Bij de aanleg van voorzieningen (zie paragraaf 4.2), het gebruik en beheer van de stortplaats (paragraaf 4.3) en zeker ook bij eindafwerking en nazorg (paragraaf 4.4) dient rekening te worden gehouden met deze stofgegevens.
De prognoses over de toevoer van afvalstoffen naar Nauerna dienen zo te worden gepresenteerd, dat er een goed overzicht ontstaat van al deze afvalstoffenstromen, per categorie of component [3] uitgesplitst. Voor chemisch afval moet deze uitsplitsing naar componenten geschieden op grond van die stoffen die het afval tot chemisch afval maken[4].

Het MER zal moeten aangeven, welke mogelijkheden zijn onderzocht om de (tijdelijke of definitieve) opslag dan wel de verwerking van het betreffende chemisch afval elders te doen plaatsvinden, en zo de omvang te beperken van het in Nauerna te storten afval. Toegelicht moet worden, op grond van welke overwegingen deze eventuele faciliteiten redelijkerwijs niet als alternatieven kunnen worden beschouwd voor de voorgenomen activiteit. Met name dient het MER duidelijkheid te verschaffen over de mogelijkheden van (partiële) grondreinigingstechnieken, o.a. te Moerdijk.

4.2 Aanleg en inrichting van de uitbreiding

Tot het MER dienen ook te behoren schetsen, die een ruimtelijk beeld geven van de inrichting van de gehele stortplaats, waarin de compartimenten en de verschillende voorzieningen (drainage e.d.) zijn aangegeven.

Met betrekking tot de meest milieu-vriendelijke inrichtingsvariant merkt de Commissie op dat, naarmate er meer verschillende categorieën chemisch afval in Nauerna zullen worden gestort, het voorzieningenniveau steeds meer parallellen zal (moeten) gaan vertonen aan dat van speciale stortplaatsen voor chemisch afval, zoals de C_2-deponie.

4.3 Gebruik en beheer van de stortplaats

Er dient een duidelijk stortplan te worden opgenomen in het MER, waarin de voorzieningen zijn weergegeven zoals die bij de voorgenomen activiteit en de verschillende alternatieven worden aangelegd.

Voor elke categorie chemisch afval moet duidelijk worden beschreven, op welke wijze de stort zal of kan plaatsvinden. Varianten hierbij zijn:

---

3 Onder een afvalcategorie wordt verstaan: *"een verzameling van afvalstoffen, die uit eenzelfde bedrijfstak of particuliere huishouding voortkomt en die bestaat uit diverse componenten"* terwijl een afvalcomponent is gedefinieerd als een enkelvoudig onderdeel uit een afvalcategorie (in: Afval en afvalverwijdering: Benamingen en definities. - Nederlands Normalisatie Instituut, NEN 6410, 1985).
4 Stoffen- en processenbesluit Wet chemische afvalstoffen, Stbl. 435, 1977.

- stort alléén in (compartimenten van) de voorgenomen uitbreiding van de stortplaats, of stort ook in de (compartimenten van de) bestaande stortplaats;
- de vraag of en de manier waarop het drogestofgehalte van het gestorte afval actief wordt beïnvloed (vóór het transport, bij het storten of na het storten);
- de voorbewerking van het afval: worden technieken toegepast om de uitloogbaarheid te reduceren en zo ja, welke?
- verpakking van het afval: verpakkingsmateriaal, inhoud van de verpakking;
- de manier waarop en de frequentie waarmee (tussen-)afdichting plaatsvindt.

Ook moet worden beschreven, hoe de controle plaatsvindt op de samenstelling van de verontreinigde grond.

De Commissie adviseert een alternatief uit te werken, waarbij
- de componenten chemisch afval in verschillende compartimenten van de stortplaatsuitbreiding worden gestort;
- de voorzieningen per component worden aangepast aan de aard van het daar te storten afval;
- eventueel ook de behandeling van het afvalwater en de monitoring per compartiment kan verschillen en is toegesneden op de aard van het in dat compartiment gestorte afval.

4.4 Eindafwerking en nazorg

Het MER dient een afwerkingsplan te bevatten, waarin duidelijk en ruimtelijk inzichtelijk wordt aangegeven op welke wijze - zowel voor de voorgenomen activiteit als voor de alternatieven - de stortplaats na gebruik wordt afgedekt.

Nu duidelijk is, dat de voorgenomen activiteit ook de stort van chemisch afval betreft, is het des te noodzakelijker om in het MER duidelijkheid te scheppen over de eindbestemming van de lokatie.

O.a. in relatie tot deze eindbestemming moet worden aangegeven, op welke wijze de bovenafdichting van de stortplaats zal plaatsvinden en met welk materiaal hierbij zal worden gewerkt.

Het MER zal duidelijkheid moeten verschaffen over de vraag, welke instantie verantwoordelijk zal zijn voor de nazorg. Verder dient een indicatie te worden opgenomen aan welke milieu-variabelen (concentraties van welke stoffen, vóórkomen van welke indicatorsoorten e.d.) de monitoring zal plaatsvinden na beëindiging van de stortactiviteiten en op welke wijze (frequentie, meetmethode) deze monitoring zal plaatsvinden. Ook moet worden aangegeven, welke maatregelen de voor nazorg verantwoordelijke instantie zal kunnen/moeten nemen, indien de milieu-effecten ernstiger blijken te zijn dan nu wordt voorzien, en in welke mate deze mitigerende maatregelen effectief kunnen zijn.
Hierbij dient een relatie te worden aangegeven met een zgn. "worst-case-voorspelling" (zie hoofdstuk 6 van dit advies).

Hoewel het niet is verplicht in het kader van m.e.r., verdient het wel aanbeveling om bij een aanduiding van de voorgestane nazorgmaatregelen en -voorzieningen (dan wel van alternatieve methoden) aan te geven, wat de consequenties hiervan zullen (kunnen) zijn voor de storttarieven.

Bij het ontwerp van het monitoring systeem en het opzetten van een analyseprogramma zal rekening moeten worden gehouden met de risico's die de stort van chemisch afval met zich mee kan brengen (zie onder "Gevolgen voor het milieu").

5. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Een milieu-effectrapport bevat ten minste "een aanduiding van de besluiten, bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven" (artikel 41j, lid 1, sub c).

Tot een overzicht van de eerder genomen besluiten behoren in ieder geval:

- een aanduiding welke vergunningen en welke ontheffingen wanneer zijn aangevraagd, of en wanneer deze zijn verleend, en welke relatie de aanvragen van deze vergunningen en ontheffingen hebben tot de m.e.r.-plicht;
- de condities die zijn gesteld in de vergunningen en ontheffingen die zijn verleend voor de eerste fase van de stortplaats;
- een overzicht van de discussiepunten bij de toekenning van een WVO-vergunning voor de stortplaats;
- de condities, die het Rijnactieprogramma stelt aan afvalwaterlozingen op het oppervlaktewater;
- de besluiten ten aanzien van de toelaatbaarheid van de stort van vliegas op de stortplaats en daarbij behorende condities;
- voorzover relevant: een overzicht (gebaseerd op het provinciaal beleid).
    * van bekende gevallen van bodemverontreiniging die in de komende jaren zullen (moeten) worden gesaneerd;
    * van de oplossingen (verwerking/opslag/leeflaagafdekking) die hiervoor zijn gekozen;
    * van de onzekerheden in de verwerking;
    * van eventuele knelpunten in de opslagcapaciteit.

  Hierbij past een verwijzing naar het nationaal en het provinciaal beleid ten aanzien van (chemische) afvalstoffen (zie hoofdstuk 3 van dit advies).

Uit het MER moet duidelijk worden, of wordt overwogen om op korte of middellange termijn de stort van asbesthoudend bouw- en sloopafval op de stortplaats Velsen te beëindigen en de stortplaats Nauerna als nieuwe lokatie voor de stort van dergelijk afval te laten dienen en zo ja, wat hiervoor de motieven zijn.

Ook dient het MER aan te geven, of er voor ander chemisch afval plannen bestaan of worden overwogen om stort hiervan in Nauerna mogelijk te maken. De status van de plannen moet worden aangegeven.

6. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Een milieu-effectrapport bevat ten minste "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven" (Wabm, artikel 4lj, lid 1, sub e).

Het MER dient te analyseren, welke milieuschade zou kunnen optreden bij normaal gebruik (waarbij slijtage optreedt aan technische voorzieningen, zoals drainagesysteem en onderafdichting) en in de meest nadelige omstandigheden ("worst-case-voorspelling"). Hierbij dient rekening te worden gehouden met de meest ongunstige hydrologische en grondmechanische situatie, de weersomstandigheden en ook met ongelukken bij het gebruik van de lokatie, bijvoorbeeld het in ongerede raken van de onder-, tussen- en/of bovenafdekkingen.
Bij dit laatste ware zowel aandacht te besteden aan het gebruik als stortplaats als aan het gebruik bij eindbestemming.

Het MER dient in te gaan op de meest voor de hand liggende chemische reacties die zich kunnen voordoen bij (onvoorziene) menging van chemisch afval of van percolatiewater dat uit verschillende delen van de stortplaats afkomstig is. De gevolgen hiervan moeten worden beschouwd voor:

- de duurzaamheid van de onder- en bovenafdichtingen en de eventuele tussenafdichtingen of andere maatregelen om uitloging te beïnvloeden;
- de bruikbaarheid voor de voorgenomen eindbestemming;
- de kwaliteit van het te lozen afvalwater en de mogelijkheden om het afvalwater te behandelen op het stortterrein;
- de gezondheid van hen, die op de stortplaats werken.

Indien er sprake is van stort van vliegas, asbesthoudend afval of andere stuivende afvalstoffen, dan dient het MER aandacht te besteden aan de mogelijke gevolgen van verstuiving van respirabele deeltjes voor de gezondheid, zowel tijdens het gebruik als stortplaats als bij gebruik als eindbestemming.

7. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE ACHTERAF

Een milieu-effectrapport bevat tenminste "een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens" (art. 41j, lid 1, sub g van de Wabm).

Speciaal ten aanzien van de eigenschappen van de chemische verontreinigingen in de te storten afvalstoffen geldt, dat leemten in kennis een belangrijke rol kunnen spelen in de besluitvorming: hoe minder informatie beschikbaar is over de gedragingen van de chemische verontreinigingen, des te meer voorzichtigheid is geboden bij de stort van dergelijk afval.

B I J L A G E N

BEHORENDE BIJ

HET AANVULLEND ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
MILIEU-EFFECTRAPPORT UITBREIDING STORTPLAATS NAUERNA

(Bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1: AANKONDIGING VAN DE TER VISIE LEGGING VAN DE AANVULLENDE STARTNOTITIE IN STAATSCOURANT NR. 144 VAN DONDERDAG 28 JULI 1988

Aanvullende startnotitie milieu-effectrapportage grofvuilstortplaats Nauerna

Milieu-effectrapportage

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, Rijkswaterstaat Directie Noord-Holland en het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer maken bekend dat ten behoeve van de besluitvorming met betrekking tot de uitbreiding van de grofvuilstortplaats 'Nauerna' te Zaanstad een milieu-effectrapport zal worden opgesteld.

Het milieu-effectrapport zal worden opgesteld door de initiatiefnemer, in casu de Hoofdingenieur-Directeur van de Provinciale Waterstaat in Noord-Holland.

Voor realisering van de uitbreiding van de grofvuilstortplaats zullen te zijner tijd o.m. vergunningen worden aanvraagd in het kader van de Afvalstoffenwet, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Wet chemische afvalstoffen.

Procedure

De wettelijk voorgeschreven procedure is aangevangen met de door de initiatiefnemer opgestelde startnotitie die van 9 mei tot en met 8 juni 1988 ter inzage heeft gelegen. Vervolgens is een aanvullende startnotitie ingediend.

Voordat het milieu-effectrapport kan worden opgesteld dienen richtlijnen te worden vastgesteld, waaraan de inhoud van het rapport moet voldoen. Een ieder wordt in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken over de inhoud van die richtlijnen.

Ter inzageligging

Van 29 juli tot en met 28 augustus 1988 ligt de aanvullende startnotitie tijdens kantooruren ter inzage in:

het Provinciehuis te Haarlem, afdeling milieuhygiëne, Florapark 5 te Haarlem;

het gebouw van Rijkswaterstaat, Directie Noord-Holland, Florapark 9 te Haarlem;

de gemeentesecretarie van Zaanstad, Bannehof 1 te Zaandijk (tevens iedere werkdag van 17.00 tot 20.00 uur);

Inspraak

Opmerkingen met betrekking tot de te geven richtlijnen kunnen tot 29 augustus 1988 worden ingediend en moeten worden gezonden aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, Postbus 23, 2000 MD Haarlem.

BIJLAGE 2: BRIEF VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND D.D. 26 JULI 1988 WAARIN DE COMMISSIE IN DE GELEGENHEID WORDT GESTELD AANVULLEND ADVIES UIT TE BRENGEN

provinciaal bestuur van noord-holland

provinciehuis

postbus 123
2000 MD haarlem
dreef 3
2012 HR haarlem
tel. 023 - 16 99 33
telex 41736 pbnh

De Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

datum 26 juli 1988
afdeling/nummer 2B/180
inlichtingen bij de heer B.P. Hoogendorp
onderwerp aanvullende startnotitie uitbreiding regionale grofvuilstortplaats Nauerna te Zaanstad.

VERZONDEN 28 JULI 1988

telefax 31 44 82

Geachte commissie,

Bij brief van 25 april 1988 heeft de Hoofdingenieur-Directeur van de Provinciale Waterstaat van Noord-Holland meegedeeld het voornemen te hebben de grofvuilstortplaats Nauerna te Zaanstad uit te breiden. Bij brief van 10 mei 1988 is u gevraagd advies uit te brengen over de te geven richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport voor deze m.e.r.-plichtige activiteit.

Bij brief van 26 juli 1988 heeft de hoofdingenieur-directeur ons een aanvullende startnotitie doen toekomen voor de uitbreiding van genoemde stortplaats.
Deze aanvullende startnotitie ligt vanaf 29 juli 1988 gedurende één maand ter visie.

Ingevolge het bepaalde in artikel 41n van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne stellen wij u in de gelegenheid advies uit te brengen over de te geven richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport.

Voornoemde startnotitie, alsmede een afschrift van de bekendmaking van terinzagelegging van de startnotitie treft u bijgaand aan.

mer Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen: 29 JULI 1988
Nr.: 969-88 Sc/lo/Oa/Pro
Dossier: 187-36

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten
van Noord-Holland,

griffier. voorzitter.

bijl. 2.

Bereikbaarheid per openbaar vervoer.
Vanaf station Haarlem buslijnen 1, 2, 3, 71, 72, 92 en 93 van de NZH en de lijnen 140, 174 en 176 van Centraal Nederland. Buslijnen 4, 8, en 90 NZH, halte Tempeliersstraat.

P 12

Verzoeke bij beantwoording datum, afdeling, nummer en onderwerp nauwkeurig aan te halen.

BIJLAGE 3

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage, die dit aanvullend advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve van de uitbreiding van de grofvuilstortplaats "Nauerna" heeft opgesteld, is dezelfde die eerder een advies voor richtlijnen uitbracht voor dit milieu-effectrapport en staat onder voorzitterschap van ir. K. H. Veldhuis.

In de werkgroep hebben verder zitting:

- ir. G.J. Heij, wonende te Driebergen
- ir. B.G. Kreiter, wonende te Putten

Drs. M. Odijk treedt op als secretaris van de werkgroep.

BIJLAGE 4: LIJST VAN INSPRAAKREACTIES EN ADVIEZEN

Nr.	Geda-teerd	Persoon of instantie	Datum van ontvangst provincie	Datum van ontvangst Cie m.e.r.
1.	090888	Gemeente Zaanstad	110888	240888
2.	240888	Directeur landbouw, natuur en openlucht-recreatie	200888	080988